

ՀԱՇՎԵՏՈՒ ԹՈՂԱՐԿՈՂԻ ՀԱՇՎԵՏՎՈՒԹՅՈՒՆ

**«ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԷԿՈՆՈՄԻԿԱՅԻ ԶԱՐԳԱՑՄԱՆ �ԱՆԿ» �ԱՅ �ԱԺՆԵՏԻՐԱԿԱՆ ԸՆԿԵՐՈՒԹՅՈՒՆ,
«ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ» �ԲԸ**

Հայաստանի Հանրապետություն, 0002, ք. Երևան, Ամիրյան 23/1:

Հեռ.՝ (374 10) 510910, 8686

Ֆաքս՝(374 10) 538904

E-mail: bank@aeb.am

Եռամսյակային հաշվետվություն թիվ 1 2020թ., 15 ապրիլի 2020թ.

տեղաբաշխված արժեթղթերի դասը՝ սովորական բաժնետոմս (բաժնային արժեթուղթ) և արտոնյալ բաժնետոմս (բաժնային արժեթուղթ)

արժեթղթերի քանակը՝ սովորական բաժնետոմս՝ 1,883,333   արտոնյալ բաժնետոմս՝ 424,600

արժեթղթերի անվանական արժեքը (արժույթը)՝ սովորական բաժնետոմս՝ 10,400 ՀՀ դրամ   արտոնյալ բաժնետոմս՝ 15,000 ՀՀ դրամ

«Մեր լավագույն տեղեկացվածության համաձայն ֆինանսական հաշվետվությունները ճշգրիտ և լիարժեք ձևով արտացոլում են «ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ» �ԲԸ ակտիվների և պարտավորությունների, ֆինանսական վիճակի, եկամուտների և ծախսերի իրական պատկերը, իսկ կառավարման մարմինների միջանկյալ զեկույցում ներառված տեղեկությունները ճշգրիտ և լիարժեք են»:

ստորագրող անձինք՝

Արտակ Առաքելյան (անուն, ազգանուն)	Գործադիր տնօրենի տեղակալ-գանձապետ (պաշտոն)	 (ստորագրություն)	15.04.2020թ. (ամսաթիվ)
Օնիկ Չիչյան (անուն, ազգանուն)	Կորպորատիվ և մանրածախ բիզնեսի գծով տնօրենի տեղակալ (պաշտոն)	 (ստորագրություն)	15.04.2020թ. (ամսաթիվ)
Ռուբեն Բաղայան (անուն, ազգանուն)	Գործառնական գծով տնօրենի տեղակալ (պաշտոն)	 (ստորագրություն)	15.04.2020թ. (ամսաթիվ)
Աստղիկ Մանրիկյան (անուն, ազգանուն)	Միջազգային և զարգացման գծով տնօրենի տեղակալ (պաշտոն)	 (ստորագրություն)	15.04.2020թ. (ամսաթիվ)
Արվիդե Փիլոսյան (անուն, ազգանուն)	Տեխնոլոգիաների և անվտանգության գծով տնօրենի տեղակալ (պաշտոն)	 (ստորագրություն)	15.04.2020թ. (ամսաթիվ)
Միքայել Պողոսյան (անուն, ազգանուն)	Գլխավոր հաշվապահ (պաշտոն)	 (ստորագրություն)	15.04.2020թ. (ամսաթիվ)
Հայկ Ավետիսյան (անուն, ազգանուն)	Ռազմավարության և ռիսկերի կառավարման վարչության պետ (պաշտոն)	 (ստորագրություն)	15.04.2020թ. (ամսաթիվ)
Վրեժ Զհանգիրյան (անուն, ազգանուն)	Իրավաբանական վարչության պետ (պաշտոն)	 (ստորագրություն)	15.04.2020թ. (ամսաթիվ)
Արամ Խաչատրյան (անուն, ազգանուն)	Գործադիր տնօրեն (պաշտոն)	 (ստորագրություն)	15.04.2020թ. (ամսաթիվ)

Միջանկյալ Հաշվետվություն
Ֆինանսական վիճակի մասին
31 Մարտ 2020թ.
"ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ" ԲԲԸ ք.երևան, Ամիրյան փող. 23/1

Հազ. դրամ

	Անվանում	Ման- թագրու- թյուններ	Ընթացիկ միջանկյալ ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ (չստուգված)	Լախորդող ֆինանսական տարվա վերջի դրությամբ (չստուգված)
1				
1.1	Դրամական միջոցներ և դրանց համարժեքներ	13	34,714,232	43,881,300
1.2	Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձույակառքներ և հուշադրամներ		34,565	51,728
1.3	Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	14	10,833,612	13,952,543
1.4	Հակադարձ հետգնման պայմանագրեր	14.1	6,816,117	6,222,111
1.5	Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվներ	15	40,869	4,416
1.5.1	Անորոշիվացված արժեքով հաշվառվող այլ ֆինանսական ակտիվներ		504,494	480,260
1.6	Հաճախորդներին տրված անորոշիվացված արժեքով հաշվառվող վարկեր և վոխատություններ	16	181,350,593	176,192,583
1.7	Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական առույտների միջոցով ստանալից ֆինանսական ակտիվներ	17	4,651,109	4,846,699
1.7.1	Հետգնման պայմանագրերով գրավադրված արժեթղթեր	17.1	23,906,619	20,180,825
1.9	Վաճառքի համար պահվող ոչ բնթացիկ ակտիվներ		602,571	590,116
1.10	Հիմնական միջոցներ	20	10,982,127	10,902,317
1.10.1	Ոչ երաժարական ակտիվներ	20	577,813	525,828
1.10.1	Օգտագործման իրավունքի ձևով ակտիվներ	20.1	1,301,332	1,370,872
1.12	Այլ ակտիվներ	21	1,061,386	1,276,963
	Ընդամենը՝ ակտիվներ		277,377,439	280,478,563
2	Պարտավորություններ			
2.1	Պարտավորություն բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	22	41,007,630	45,859,670
2.2	Միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից ստացված վարկեր և փոխառություններ	22.1	41,034,370	36,707,938
2.3	ՀՀ Գնեստրոնական Բանկից և ՀՀ կառավորությունից ստացված վարկեր	22.2	10,083,742	9,306,047
2.4	Հետգնման պայմանագրեր	22.3	22,912,727	25,623,028
2.5	Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	23	111,389,567	113,474,487
2.6	Ստորադրամ փոխառություն	23.1	759,453	719,787
2.7	Ընթացիկ հարկի գծով պարտավորություն		212,903	325,303
2.8	Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր	24	4,630,107	4,452,356
2.9	Շահույթ/վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական պարտավորություն	25	80,518	6,207
2.10	Վճարվելիք գումարներ	26	429,338	433,668
2.11	Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	11	1,081,370	1,027,172
2.12	Պահուստներ	30	37,057	100,560
2.13	Վարձակալության գծով պարտավորություններ	40	1,340,763	1,434,222
2.14	Այլ պարտավորություններ	27	1,188,779	1,826,204
	Ընդամենը՝ պարտավորություններ		236,188,324	241,296,649
3	Կապիտալ			
3.1	Կանոնադրական կապիտալ	28	25,955,663	25,635,343
3.2	Էմիսիոն եկամուտ		180,180	
3.3	Պահուստներ			
3.3.1	Գլխավոր պահուստ		3,105,000	3,105,000
3.3.2	Վերագնահատման պահուստներ		5,108,979	5,113,608
3.4	Զրաշխված շահույթ (վնաս)		6,839,293	5,327,963
	Ընդամենը՝ կապիտալ		41,189,115	39,181,914
	Ընդամենը՝ պարտավորություններ և կապիտալ		277,377,439	280,478,563

Վարչության նախագահ (գործադիր տնօրեն)

Ա. Խաչատրյան

Գլխավոր հաշվապահ

Մ. Պողոսյան

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը 2020 թ. ապրիլ 15

Միջանկյալ Հաշվետվություն
Ֆինանսական արդյունքների մասին
31 Մարտ 2020թ.
"ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ" ԲԲԸ, ք. Երևան, Ամիրյան 23/1

Հազ. դրամ

Անվանում	Մանրագրություն	Հաշվետու ժամանակաշրջան (չստուգված)	Նախորդ ժամանակաշրջան (չստուգված)
Տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ	3	6,410,235	4,769,085
Տոկոսային և նմանատիպ ծախսեր	3	(2,992,873)	(2,508,544)
Ջուտ տոկոսային և նմանատիպ եկամուտ		3,417,362	2,260,541
Կումիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ	4	564,249	528,931
Կումիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախսեր	4	(179,482)	(121,442)
Ստացված զուտ կումիսիոն և այլ վճարներ		384,767	407,489
Ջուտ եկամուտ առևտրային գործառնություններից	5	544,477	467,538
Այլ գործառնական եկամուտներ	6	84,429	56,166
Գործառնական եկամուտներ		4,431,035	3,191,734
Ջուտ մասնատումներ ակտիվների հնարավոր կորուստների պահուստներին	7	(43,788)	(193,812)
Շրջանուր վարչական ծախսեր	8	(1,710,977)	(1,737,948)
Այլ գործառնական ծախսեր	9	(703,488)	(577,203)
Գործառնական շահույթ		1,972,782	682,771
Շահույթը/ (վնասը) մինչև հարկումը		1,972,782	682,771
Շահութահարկի գծով ծախս (փոխհատուցում)	11	(263,509)	(135,823)
Ժամանակաշրջանի շահույթ		1,709,273	546,948

Վարչության նախագահ (Գործադիր տնօրեն)

Ա. Խաչատրյան

Գլխավոր հաշիվապահ

Մ. Պողոսյան

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը 2020 թ. ապրիլ 15

Միջանկյալ հաշվետվություն
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքների մասին
31 Մարտ 2020թ.
"ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ" ԲԲԸ, Ք.Երևան, Ամիրյան 23/1

Հազ.դրամ

Անվանում	Մանրագրություն	Հաշվետու ժամանակաշրջան (չստուգված)	Նախորդ ժամանակաշրջան (չստուգված)
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք			
Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվների վերագնահատումներ		(150,615)	(329,110)
Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվների արժեզրկում հարկումից հետո		8,228	39,814
Ոչ ընթացիկ ակտիվների գծով օգուտներ հարկումից հետո		91,369	394,415
Իրական արժեքով այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքի միջոցով չափվող ֆինանսական ակտիվների վերագնահատումների գծով շահութահարկ		70,751	65,822
Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունք հարկումից հետո		19,732	170,941
Համապարփակ ֆինանսական արդյունք		1,729,005	717,889

Վարչության նախագահ (Գործադիր տնօրեն)

Ա. Խաչատրյան

Գլխավոր հաշվապահ

Մ. Գոգոսյան

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը 2020 թ. ապրիլ 15

Միջուկային Հարկաուժության
Մեխանիկ կազմակերպության փոփոխությունների մասին
31 Մարտի 2020թ.
"ՄԻՋԿՈՒՍՏՐԱԿ" ԲԲԸ ք երեսն, Ամիրյան փող.23/1

Հազ. դրամ

Մեխանիկ կազմակերպության տարրերի սեփականացում	Վարչական ժամանակաշրջան		Էմիսիան կրեդիտ/վերադարձ	Գնաձեռք գրանցում	Իրական արժեքով այլ համարագրի ալ ինվեստիցիաների միջոցով կապիտալ ձեռնարկում	Ոչ ընթացիկ արժեքների վերագնահատումներից ստացումներ	Չբաշխված շահույթ/վնաս	Ուղարկված	Ուղարկվող կապիտալ
	Կանխադրյալ կապիտալ	Ցուցանիշ							
Հարցանիշներ	1	3	4	5	7	9	10	12	14
Նախորդ ինվեստիցիաների համարների միջուկային ժամանակաշրջան (տարվա սկզբից սկսած) (ն ազդեցական)									
Մասնաճյուղի ինվեստիցիաների տարվա սկզբում առ 01 հունվարի 2019թ. (ստուգված)	22,296,343	22,296,343	-	3,000,000	1,546,717	3,055,310	3,669,058	33,537,428	33,537,428
Վերահսկողական մասնաճյուղ	22,296,343	22,296,343	-	3,000,000	1,546,717	3,055,310	3,669,058	33,537,428	33,537,428
Բաժնետերերի (սեփականատերերի) կես գործարքների բաժնետոմսերի (բաժնետոմսերի) գնում, այլ բնույթով	3,369,000	3,369,000						3,369,000	3,369,000
Ներդրումներ կանխադրյալ կապիտալում և կանխադրյալ կապիտալում առում	3,369,000	3,369,000						3,369,000	3,369,000
Համազգային կրեդիտ		-	-	-	(223,474)	394,415	546,948	717,889	717,889
Շահագրավումներ		-	-	-	-	-	(110,023)	(110,023)	(110,023)
Ներքին բաժնե, այլ բնույթով	-	-	-	-	-	(52,590)	52,590	-	-
Մեխանիկ կազմակերպության այլ տարրերի ներքին շարժեր									
Հիմնական միջոցների և ոչ կապիտալ ակտիվների վերագնահատումից արժեքի աճ/կորուստ						(52,590)	52,590	-	-
Մասնաճյուղի միջուկային ժամանակաշրջանի վերջում 31.03.2019 (ստուգված)	25,635,343	25,635,343	-	3,000,000	1,323,243	3,397,135	4,158,573	37,514,294	37,514,294

Օբյեկտի տարվա միջուկային ժամանակաշրջան (տարվա սկզբից սկսած) (ն ազդեցական)									
Մասնաճյուղի ինվեստիցիաների տարվա սկզբում առ 01 հունվարի 2020թ. (ստուգված)	25,635,343	25,635,343	-	3,105,000	1,787,705	3,325,903	5,327,963	39,181,914	39,181,914
Վերահսկողական մասնաճյուղ	25,635,343	25,635,343	-	3,105,000	1,787,705	3,325,903	5,327,963	39,181,914	39,181,914
Բաժնետերերի (սեփականատերերի) կես գործարքների բաժնետոմսերի (բաժնետոմսերի) գնում, այլ բնույթով	320,320	320,320	180,180	-	-	-	-	500,500	500,500
Ներդրումներ կանխադրյալ կապիտալում և կանխադրյալ կապիտալում առում	320,320	320,320	180,180	-	-	-	-	500,500	500,500
Համազգային կրեդիտ		-	-	-	(71,637)	91,369	1,709,273	1,729,005	1,729,005
Շահագրավումներ		-	-	-	-	-	(222,304)	(222,304)	(222,304)
Ներքին բաժնե, այլ բնույթով	-	-	-	-	-	(24,361)	24,361	-	-
Մասնաճյուղի միջուկային ժամանակաշրջանի վերջում 31.03.2020թ. (ստուգված)	25,955,663	25,955,663	180,180	3,105,000	1,716,068	3,392,911	6,839,293	41,189,115	41,189,115

Վարչության նախագահի տեղակալի ստորագրություն

 Մ. Խաչատրյան
 Փնտրվող Նախագահի

 Մ. Պարսյան
 Հաշվառության փոփոխության անթիվը 2020թ. 03.31-ը (ստուգված)

Միջանկյալ Հաշվետվություն
 Դրամական միջոցների հոսքերի վերաբերյալ
 31 Մարտ 2020թ.
 "ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ" ԲԲԸ ք.Երևան, Ամիրյան փող. 23 /1

Հազ.դրամ

Անվանում	Մանրագրային բուն	Հաշվետու ժամանակաշրջան (չստուգված)	Նախորդ ժամանակաշրջան (չստուգված)
Դրամական միջոցների հոսքեր գործառնական գործունեությունից			
Տալվա շահույթ		1,709,273	546,948
Հզցրումներ՝			
Ըստիցանաբանական գծով հավաք		263,509	135,823
Տնօրենների ակտիվների արժեքի վերաբերյալ վնաս		43,788	193,812
Մաշվածություն և ամորտիզացիա		368,543	191,720
Հիմնական միջոցների օտարումից օգուտ/(վնաս)		(609)	(4,927)
Արտադրանքի վախճարվածից գույտ օգուտ		2,164	274,415
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներից գույտ օգուտ		(174,556)	(125,244)
Ոչ նկատման		28,862	(285,128)
Գործառնական գործունեությունից ստացված դրամական եկրոսք՝ նախքան գործառնական ակտիվներում կամ պարտավորություններում փոփոխությունները		2,240,974	927,419
Գործառնական ակտիվներում և պարտավորություններում փոփոխություններ			
Գործառնական ակտիվների (աճ)/նվազում			
Պահույթներ ֆինանսական կազմակերպություններից		2,759,298	(14,798)
Հավաքյալ հեղինակազմական պարտավորություններ		(616,223)	(1,370,436)
Հաստատությունների արժեքի վարկեր		(1,491,214)	359,547
Ոչ ակտիվներ		237,519	218,034
Պարտավորություններ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ		(5,514,739)	(3,879,689)
Հետգնման պայմանագրեր		(2,720,219)	2,560,786
Պարտավորություններ համախառնից նկատմամբ		(4,069,045)	1,519,655
Ոչ պարտավորություններ		(342,149)	(443,183)
Գործառնական գործունեությունում օգտագործված դրամական միջոցներ՝ նախքան կարկուտ		(9,515,797.22)	(122,665)
Վճարված շահույթահարկ		(159,589)	(103,793)
Գործառնական գործունեությունում օգտագործված գույտ դրամական միջոցներ		(9,675,386)	(226,458)
Դրամական միջոցների հոսքեր ներդրումային գործունեությունից			
Ըստիցանաբանական գծով վերաբառվող իրական արժեքով հաշվադրվող վաճառքի համար մատչելի արժեքորդ նկատման (ամբողջում)		(3,355,648)	(2,571,172)
Հիմնական միջոցների ձեռքբերում		(284,252)	(367,694)
Հիմնական միջոցների վաճառքի մուտքեր		13,441	291,291
Ոչ կուրսական ակտիվների ձեռքբերում		(71,173)	(5,141)
Ներդրումային գործունեությունում (օգտագործված) / (գործունեությունից ստացված) գույտ դրամական միջոցներ		(3,697,632)	(2,652,716)
Դրամական միջոցների հոսքեր ֆինանսական գործունեությունից			
ՀՀ Կենտրոնական բանկից և ՀՀ կառավարությունից վարկերի ստացում		777,695	55,009
Միջազգային ֆինանսական կազմակերպություններից ստացված վարկերից մուտքեր/մատչում		2,855,775	3,862,088
Մատչելի վաճառքից (մարտիներ) / մուտքեր			(3,396,394)
Բանկի կողմից բազմակից արժեքորդի ավելացում (նվազում)			1,014,217
Պարտավորություններ վարձակալության գծով		(174,604)	
Բաժնետոմսերի յոգավերում		500,500	3,369,000
Վճարված շահույթահարկներ		(226,986)	(109,048)
Ֆինանսական գործունեությունից ստացված գույտ դրամական միջոցներ		3,732,380	4,794,872
Արտադրանքի վախճարված ազդեցությունը արտադրանքով փոփոխվող դրամական միջոցների մնացորդների վրա		329,528	(65,959)
Դրամական միջոցների և դրանց համարժեքների գույտ աճ		(9,311,111)	1,849,739
Դրամական միջոցներ և համարժեքներ՝ տարեկարգի դրությամբ	13_2	44,028,411	38,194,409
Դրամական միջոցներ և համարժեքներ՝ տարեկարգի դրությամբ	13_2	34,717,300	40,044,148

Վարչության նախագահ (Գործադիր տնօրեն)

Գլխավոր հաշվապահ

Հաշվետվության վավերացման ամսաթիվը 2020 թ. ապրիլ 15

Ա. Խաչատրյան

Մ. Պողոսյան

Գնահատելով «ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ» ԲԲԸ հաշվետու եռամսյակի գործունեությունը՝ պետք է նշենք, որ հաշվետու եռամսյակում բանկը ապահովել է հիմնական ցուցանիշների էական աճ և կարևոր որակական տեղաշարժեր:

Հաշվետու եռամսյակում Բանկը գործարկեց «ԱՐՏԱՇԻՍՅԱՆ» մասնաձյուղը:

Հաշվետու եռամսյակը արդյունավետ էր նաև միջազգային ֆինանսավարկային կառույցների հետ «ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ» ԲԲԸ համագործակցության առումով. ընդլայնվեցին գործող ծրագրերը և ծավալվեց գործակցություն նոր բանկային ծառայությունների ոլորտում:

«ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ» ԲԲԸ հաստատուն քայլերով շարունակելու է իր առաջընթացը նոր վարկային ծրագրերի ներդրման ու զարգացման և միջոցների ներգրավման նոր շուկաների յուրացման ոլորտներում:

«ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ» ԲԲԸ գործունեություն է ծավալում բանկային ծառայությունների մատուցման բոլոր ոլորտներում: Բանկը իր կայուն դիրքերն ունի թե արտարժույթային, թե արժեթղթերի, թե միջբանկային շուկաներում: Բանկը ակտիվ գործունեություն է ծավալում թե վարկավորման, թե ծառայությունների մատուցման, թե փոխանցումների նոր ձևերի, թե պլաստիկ քարտերի սպասարկման ոլորտներում:

Ռիսկերի կառավարման օպտիմալ համակարգի առկայությունը էապես նպաստում է Բանկի հեռանկարային և կարճաժամկետ նպատակների իրականացմանն ուղղված միջոցառումների արդյունավետության բարձրացմանը:

Բանկում ռիսկերի կառավարման մշակույթը ենթարկվում է շարունակական կատարելագործման՝ էլնելով ռիսկերի ընդունելի մակարդակի և ռիսկ-եկամուտ օպտիմալ հարաբերակցության պայմաններում կայուն, հուսալի, արդյունավետ և ապահով գործունեության ծավալման նպատակներից:

Բանկում գործող ռիսկերի կառավարման համակարգը հիմնված է Բանկային վերահսկողության բազեյան կոմիտեի համաձայնագրերի, ISO/IEC 27001 (Տեղեկատվական անվտանգության կառավարման համակարգ) միջազգային ստանդարտի դրույթների և նմանատիպ այլ պահանջների վրա, որը հանդիսանում է համակարգի արդյունավետ գործունեության երաշխիքներից մեկը:

Կառավարման իրավասու մարմինների կողմից սահմանվում են ռիսկերի ընդունելի մակարդակները (ռիսկի ախորժակ), որոնց շրջանակներում գործունեության ծավալումը, ընթացիկ և ռազմավարական նպատակների իրականացման արդյունքում, Բանկի համար կապահովվի կայուն և արդյունավետ զարգացում:

Ռիսկերի կառավարման գործընթացը բաղկացած է հետևյալ փուլերից՝ Բանկի գործունեության ընթացքում հնարավոր ռիսկերի նույնականացում, գնահատում, հսկողություն, հաղորդակցում-հաշվետվություն և գնահատված ռիսկերին արձագանքում: Տնտեսամաթեմատիկական մոդելավորման գործիքների կիրառման, գործընթացների կանոնակարգման, վերլուծության, կանխատեսման և ներքին հսկողության համակարգի մշտական կատարելագործման արդյունքում Բանկը հնարավորություն է ստանում ռիսկերի կառավարման համակարգի միջոցով ապահովել ռիսկ-եկամուտ օպտիմալ հարաբերակցությունը՝ Բանկի զարգացման կշռադատված ռազմավարության պայմաններում բացառելով կամ նվազագույնի հասցնելով Բանկի գործունեության ընթացքում հնարավոր ռիսկերով պայմանավորված կորուստները և ապահովելով գործող նորմատիվային դաշտի պահանջները:

Ռիսկերի կառավարման հիմնական սկզբունքները, առանձին ռիսկատեսակների գնահատման և կառավարման մոտեցումները, մեթոդաբանությունները և մոդելները սահմանված են բանկի ներքին իրավական ակտերում:

Բանկի համախառն ռիսկը կառավարվում է համապատասխան տնտեսամաթեմատիկական մոդելի հիման վրա՝ արտարժույթային, վարկային, իրացվելիության և

տոկոսադրույքի փոփոխման ռիսկերի և համախառն ռիսկի ախորժակների սահմանման և հսկողության միջոցով:

Համաձայն «ՀԱՅԷԿՈՆՈՄԲԱՆԿ» ԲԲԸ ռիսկերի կառավարման քաղաքականության» պահանջների, հաշվի առնելով Բանկային վերահսկողության բազելյան կոմիտեի և GARP-ի (Generally Accepted Risk Principles) ռիսկերի կառավարման սկզբունքները՝ բանկում մշակվել և ներդրվել են հետևյալ հիմնական ռիսկատեսակների գնահատման և կառավարման մոդելները.

- վարկային ռիսկ,
- տոկոսադրույքների փոփոխման ռիսկ,
- իրացվելիության ռիսկ,
- արտարժույթային ռիսկ,
- գնային ռիսկ,
- գործառնական ռիսկ:

Վարկային ռիսկ

Վարկային ռիսկը վարկի, հաշվարկված տոկոսի կամ դրանց մի մասի պայմանագրով սահմանված ժամկետներից ուշացման կամ անվերադարձելիության հնարավոր վտանգն է՝ պայմանավորված վարկառուի ֆինանսական վիճակի վատթարացմամբ, գրավի արժեզրկմամբ և նման այլ պատճառներով:

Բանկի վարկային պորտֆելի կառուցվածքի հնարավոր տարբեր փոփոխությունների ազդեցությունները Բանկի գործունեության ընթացիկ ցուցանիշների վրա վերլուծվում և գնահատվում է սթրես թեստավորման և տարբեր հավանական սցենարների դիտարկման միջոցով: Վերոնշյալ սթրեսային սցենարների վերլուծության շրջանակներում իրականացվում է նաև նորմատիվների խախտման կրիտիկական կետերի հաշվարկ և վերլուծություն, որը տեղեկատվություն է տալիս տվյալ օրվա դրությամբ նորմատիվների խախտման հավանականության՝ որպես վարկային ռիսկի յուրօրինակ գնահատականի վերաբերյալ:

Վարկային պորտֆելի որակի մշտադիտարկման նպատակով իրականացվում է ըստ վարկատեսակների միջին կշռված փաստացի տոկոսադրույքների և չաշխատող վարկերի տեսակարար կշիռների հարաբերակցությունների դինամիկայի վերլուծություն, ինչպես նաև վարկերի դասակարգման (դասերի միջև) միգրացիոն հոսքերի և դրանց փոփոխությունների ամսական ուսումնասիրություն:

Վարկային ռիսկի կառավարման արդյունավետ համակարգի շնորհիվ բանկի վարկային պորտֆելը շարունակում է պահպանել ավանդական բարձր որակը և ցածր ռիսկայնության աստիճանը:

Տոկոսադրույքների փոփոխման ռիսկ

Տոկոսադրույքի փոփոխման (տոկոսադրույքի) ռիսկը բանկի զուտ տոկոսային եկամտի կամ կապիտալի տնտեսական արժեքի վրա շուկայական տոկոսադրույքների փոփոխման բացասական ազդեցության հավանականությունն է:

Միջազգային պրակտիկայում լայն տարածում գտած «GAP մոդելի» միջոցով տոկոսադրույքների փոփոխության ռիսկը գնահատվում է տոկոսադրույքների փոփոխման նկատմամբ զգայուն ակտիվների և պարտավորությունների դիսբալանսի և ժամկետայնության ճեղքվածքների վերլուծության հիման վրա: «Դյուրացիայի մոդելի» հիման վրա տոկոսադրույքի փոփոխման ռիսկը գնահատվում է ակտիվների և պարտավորությունների միջին կշռված ժամկետայնության ցուցանիշների կիրառմամբ՝ դիտարկելով դյուրացիան որպես տոկոսադրույքների փոփոխության նկատմամբ ակտիվների և պարտավորությունների ներկա արժեքների զգայունության գնահատման գործիք:

Իրականացվում է նաև առանձին արժույթներով արտահայտված ակտիվների և պարտավորությունների ճեղքվածքների վերլուծություն՝ զուտ տոկոսային եկամտի վրա դրանց

տոկոսադրույքների փոփոխության ազդեցության տեսանկյունից:

Նշված մոդելները հնարավորություն են տալիս ակտիվների և պարտավորությունների դյուրացիաների վերլուծության միջոցով իրականացնել ակտիվների և պարտավորությունների օպտիմալ կառավարում՝ հեջավորելով տոկոսադրույքի ռիսկը:

Իրացվելիության ռիսկ

Իրացվելիության ռիսկը հավանականությունն է, որ բանկն ի վիճակի չի լինի ճիշտ ժամանակին բավարարել իր պարտատերերի պահանջներն՝ առանց լրացուցիչ կորուստներ կրելու:

Ժամկետայնության ճեղքվածքների հիմնադրույթի կիրառման հիման վրա Բանկում ներդրված իրացվելիության ցուցանիշների գնահատման և կառավարման մեթոդաբանությունը հնարավորություն է ընձեռում հաշվարկված ակնթարթային, մինչև 90 օր և մինչև 1 տարի կուտակային իրացվելիության ցուցանիշների ժամանակային շարքերի հիման վրա գնահատել ակտիվների և պարտավորությունների ժամկետայնության ճեղքվածքների ազդեցությունը Բանկի իրացվելիության վրա, որը հիմք է հանդիսանում ակտիվների և պարտավորությունների կառավարման օպտիմալ որոշումների կայացման համար:

Սթրես թեստավորման սցենարային մոդելը հնարավորություն է տալիս գնահատել իրացվելիության նորմատիվների վրա շոկային տարբեր հնարավոր իրավիճակների ազդեցությունը՝ վերլուծելով ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց ժամկետային ավանդների որոշակի բաժնեմասի պայմանագրի ժամկետից շուտ ետ պահանջման և ցպահանջ պարտավորությունների որոշակի բաժնեմասի ետ պահանջման դեպքում (ինչպես նաև նշված բաժնեմասերի տարբեր հնարավոր համակցությունների դեպքում) նորմատիվների փոփոխությունները և դրանց խախտման հավանականությունը: Նորմատիվների խախտման կրիտիկական կետերի հաշվարկումը հնարավորություն է տալիս ստանալ բանկի իրացվելիության ռիսկի այլընտրանքային գնահատականներ՝ վերլուծելով ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց ժամկետային ավանդների պայմանագրի ժամկետից շուտ ետ պահանջման և ցպահանջ պարտավորությունների ետ պահանջման ազդեցությունը նորմատիվների վրա և վերջիններիս խախտման հավանականությունները:

Բանկի կողմից ներգրավված ցպահանջ և ժամկետային միջոցների կենտրոնացումների ռիսկի գնահատման տնտեսամաթեմատիկական մոդելը, քվանտիլային վերլուծության հիման վրա, հնարավորություն է տալիս գնահատել ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց ցպահանջ և ժամկետային ավանդների կենտրոնացումների մակարդակները: Մշակված մեթոդաբանության շրջանակներում իրականացվում է նաև սթրես թեստերի սցենարային վերլուծություն, որը ներառում է խոշորագույն 10% հաճախորդ ֆիզիկական և իրավաբանական անձանց ցպահանջ և ժամկետային ավանդների արտահոսքի ազդեցությունները նորմատիվների վրա, ինչպես նաև հաճախորդների վերոհիշյալ չորս խմբերից (ժամկետային ավանդ ներդրած ֆիզիկական և իրավաբանական անձինք, ցպահանջ ավանդ ներդրած ֆիզիկական և իրավաբանական անձինք) յուրաքանչյուրի 1%-ի ավանդների արտահոսքի գումարային ազդեցությունը տնտեսական նորմատիվների վրա: Իրացվելիության կառավարման շրջանակներում դիտարկվում են նաև որոշակի շեմային ծավալից ավելի միջոցներ ներդրած խոշոր իրավաբանական և ֆիզիկական անձ առանձին հաճախորդների, ինչպես նաև դրանց խմբերի միջոցների արտահոսքի սցենարային վերլուծությունները, որի արդյունքում ևս գնահատվում է միջոցների արտահոսքի ազդեցությունը նորմատիվների ընթացիկ մակարդակների վրա:

Արտարժույթային ռիսկ

Արտարժույթային ռիսկը արտարժույթի փոխարժեքների տատանման արդյունքում Բանկի կորուստներ կրելու հավանականությունն է:

Բանկում արտարժույթային ռիսկի կառավարումն իրականացվում է կիրառելով միջազգային պրակտիկայում ընդունված VAR մեթոդաբանությունը, ինչպես նաև սթրես թեստերի սցենարային վերլուծության մեթոդները: Սթրես թեստերի սցենարային վերլուծություններում դիտարկվում է արտարժույթի փոխարժեքի կտրուկ տատանման ազդեցությունը նորմատիվների վրա: Դիտարկվում են՝ ՀՀ դրամի արժեվորման և արժեզրկման սթրեսային սցենարներ, ինչպես նաև ըստ առանձին արտարժույթների փոխարժեքների տատանման սցենարային համակցության վատագույն սցենարի տարբերակը, որի դեպքում հնարավոր վնասը կկազմի առավելագույնը:

Արտարժույթային ռիսկի կառավարման նպատակով կիրառվող VAR մեթոդաբանության հիմքի վրա մշակված արտարժույթների փոխարժեքների տատանումներից հնարավոր առավելագույն վնասների գնահատման տնտեսամաթեմատիկական մոդելը հնարավորություն է տալիս գնահատել Բանկի բաց դիրքերով պայմանավորված հնարավոր կորուստների ռիսկը:

Արտարժույթի փոխարժեքների փոփոխության ազդեցությունը Բանկի շահույթի վրա գնահատվում է նաև եռամսյակային և տարեկան կտրվածքով՝ սթրես թեստերի սցենարային վերլուծության միջոցով, որի արդյունքները ներառվում են Բանկի հրապարակվող միջանկյալ և տարեկան ֆինանսական հաշվետվություններին կից ծանոթագրություններում:

Գնային ռիսկ

Գնային ռիսկը որևէ բորսայում(ներում) ցուցակված, բանկի հաշվեկշռում շուկայական ընթացիկ գներով արտացոլվող կապիտալի գործիքների շուկայական գների անբարենպաստ փոփոխությունների հետևանքով Բանկի կողմից ֆինանսական կորուստներ կրելու վտանգն է՝ պայմանավորված ինչպես տվյալ կապիտալի գործիքի և դրա թողարկողի, այնպես էլ շուկայում շրջանառվող կապիտալի գործիքների շուկայական գների ընդհանուր տատանումների հետ կապված գործոններով (տվյալ կապիտալի գործիքի գծով երկար կամ կարճ դիրքի առկայության պայմաններում):

Գնային ռիսկի հնարավոր նվազագույն մակարդակն ապահովվում է հետևյալ միջոցառումների շրջանակներում.

- ֆինանսական շուկայի կառուցվածքային, ծավալային և գնային ցուցանիշների դինամիկայի, առանձին ֆինանսական գործիքների իրացվելիության վերլուծություն, առկա միտումների բացահայտում,
- հնարավոր կորուստների գնահատում,
- հեջավորման գործիքների կիրառում,
- ֆինանսական գործիքների գծով լիմիտների (ըստ կապիտալի գործիքներով գործառնության տեսակի, ըստ դիլերի, ըստ թողարկողի, stop-loss) սահմանում,
- կապիտալի գործիքների փաթեթի բազմազանացում (դիվերսիֆիկացիա)՝ ըստ թողարկողի, տնտեսության ճյուղերի, ժամկետայնության և այլն:

Գործառնական ռիսկ

Բանկի յուրաքանչյուր բիզնես-գործընթաց պարունակում է որոշակի մակարդակի գործառնական ռիսկ, որը կարող է հանգեցնել ինչպես փոքր, այնպես էլ Բանկի համար էական չափերի հասնող կորուստների: Նշված հանգամանքով է պայմանավորված գործառնական ռիսկի արդյունավետ կառավարման կարևորությունը բանկերի համար: Բանկի ռիսկերի կառավարման ոլորտը կանոնակարգող ներքին իրավական ակտերով գործառնական ռիսկը սահմանվում է որպես ուղղակի կամ անուղղակի կորուստների վտանգ (հնարավորություն)՝ առաջացած կամ պայմանավորված Բանկի անձնակազմի ոչ համարժեք կամ սխալ գործողություններով, բանկային գործընթացների կազմակերպման և կատարման թերություններով, խափանումներով, ինչպես նաև անբարենպաստ արտաքին միջավայրի գործողություններով և իրավիճակներով:

Գործառնական ռիսկի վերահսկողության արդյունավետ համակարգի կիրառումն այդ ռիսկի օպտիմալ կառավարման կարևորագույն գործոններից է, որն ապահովվում է օրական

հսկողության իրականացման, պարբերական և թեմատիկ ստուգումների միջոցով գործող կանոնակարգվածության մակարդակի պատշաճության գնահատման, կանոնակարգման կարիք ունեցող գործառույթների վերհանման, հնարավոր ռիսկերի բացահայտման և պատասխանատու մարմիններին դրանց մասին տեղեկացման միջոցով:

Հաշվի առնելով բանկի կայուն զարգացման ռազմավարության շարունակականությունը, ապագա ծրագրավորվող գործունեությունը նպատակաուղղված է լինելու բանկի դիրքի ամրապնդմանը և ընդլայնմանը ՀՀ բանկային շուկայում, միջազգային շուկաներ դուրս գալու հնարավորության ուսումնասիրմանը, որը հիմնականում նախատեսում է ակտիվների հետագա կայուն աճ, ինչպես ներգրավված ռեսուրսների /ավանդներ, միջազգային վարկային ծրագրեր/, այնպես էլ ձևավորած շահույթի և սեփական կապիտալի հաշվին:

Բանկը նախատեսում է նաև ընդլայնել իր համագործակցությունը միջազգային ֆինանսական կազմակերպությունների, հատկապես ՎՋԵԲ, ՄՖԿ, Գերմանա-հայկական հիմնադրամ (ԳՀՀ), Սևծովյան Առևտրի և Զարգացման Բանկի և FMO-ի, Ասիական Զարգացման Բանկի, «BLUEORCHARD MICROFINANCE FUND» LLC ներդրումային ընկերության, «SYMBIOTICS» SA, «MICRO, SMALL & MEDIUM ENTERPRISES BONDS» S.A., DEG – Deutsche Investitions- und Entwicklungsgesellschaft mbH ֆինանսական հաստատությունների, «INCOFIN CVBA», «EFA Financial Institutions Debt Fund PTE.» Ltd. ներդրումային ընկերությունների և այլ կազմակերպությունների հետ: Փոքր և միջին ձեռնարկությունների վարկավորման հետ զուգահեռ առավել արագ կզարգանա հիփոթեքային վարկավորման համատեղ ծրագրերի իրականացումը, ինչպես նաև նոր ոլորտների վարկավորման ծրագրերը:

Կշարունակվի միջազգային ֆինանսավարկային կազմակերպությունների հետ վարկային ծրագրին զուգահեռ ակտիվորեն իրականացվող արտաքին առևտրի ակրեդիտիվային ֆինանսավորման ծրագրերը:

Առաջիկա ծրագրավորվող եկամուտների աճի հիմնական մասը նախատեսվում է ստանալ տոկոսային եկամուտներց, ավելացնելով մատուցվող ծառայություններից ձևավորվող եկամուտները: Վարկերից տոկոսային եկամուտների ավելացման ուղղությամբ կատարվում է նոր վարկային տեխնոլոգիաների ուսումնասիրում և ներդրում:

Մատուցվող ծառայություններից եկամուտների ավելացման համար իրականացվում է դրանց բազմազանում, պլաստիկ քարտերով ծառայությունների ցանկի ընդլայնում, կատարվում է անհատական պահատեղերի տրամադրում, նախատեսվում է ավելացնել բանկումատների և սպասարկման կետերի ցանկը, վաճառքի և սպասարկման կետերում տեղադրված ինքնասպասարկման տերմինալների քանակը:

Նշված խնդիրների իրականացման համար բանկը շարունակելու է տեխնիկայի պարբերական վերազինումը, ընթացակարգերի կատարելագործումը, նոր բանկային տեխնոլոգիաների ներդրումը՝ առանձնահատուկ շեշտը դնելով սպասարկման գործիքակազմում ժամանակակից բարձր թվային տեխնոլոգիաների կիրառման վրա, ինչը հնարավորություն կտա ապահովել հաճախորդների ավելի արագ, որակյալ և շուրջօրյա սպասարկում:

Արդյունավետ զարգացման կարևորագույն նախապայմաններից համարելով առաջատար փորձի և նոր բանկային տեխնոլոգիաների ներդրումը՝ ապահովվելու է նոր տեխնոլոգիաների ներդրման գործընթացի շարունակականությունը՝ առանձնահատուկ շեշտը դնելով սպասարկման գործիքակազմում ժամանակակից բարձր թվային տեխնոլոգիաների կիրառման վրա, ինչը հնարավորություն կտա ապահովել հաճախորդների ավելի արագ, որակյալ և շուրջօրյա սպասարկում, որոնց համար պլանավորվում են անհրաժեշտ կապիտալ ներդրումներ, ինչը, արդյունքում, կբարձրացնի տեխնիկական հագեցվածությունը:

Ընդլայնվելու են վճարահաշվարկային նոր ծառայությունների մատուցումը, պլաստիկ /ինչպես տեղական, այնպես էլ միջազգային/ քարտերով սպասարկումը, ինքնասպասարկման տերմինալների միջոցով մատուցվող ծառայությունների ցանկը և այլն:

Տարածքային քաղաքականության շրջանակներում կշարունակվի մասնաճյուղային ցանցի

ընդլայնումը, նպատակ ունենալով ապահովել բանկի ներկայությունը հանրապետության ողջ տարածքով, ինչպես նաև գործող մասնաճյուղերի վերակառուցումն ու վերանորոգումը:

Հիմնական բացասական գործոնները, որոնք կարող են որոշակի ազդեցություն թողնել բանկի գործունեության վրա՝ քաղաքական-տնտեսական գործընթացներն են՝ ներքին և արտաքին տնտեսության հետագա զարգացման միտումները:

Նշված ռիսկերը մեղմելու համար բանկը շարունակելու է վարել հավասարակշռված ներգրավումային և ներդրումային քաղաքականություն, հնարավորինս կանխատեսելով զարգացման միտումները, դիվերսիֆիկացնելով ռիսկը, ընդլայնելով ծառայությունների ցանկը, խուսափելով վարկային և ավանդային պորտֆելների կենտրոնացումներից:

Բանկը մեծ ուշադրություն է դարձնում բանկային նոր ծրագրերի ներդրման, գործող ծրագրերի կատարելագործման խնդիրներին: Բանկում նոր տեխնոլոգիաների ներդրումը և զարգացումը կրում է ծրագրավորված բնույթ: Ըստ առանձին բանկային ծառայությունների ոլորտների, ուսումնասիրվում է առաջատար համաշխարհային փորձը, կատարվում է մարքեթինգային ուսումնասիրություն դրա նկատմամբ, ապահովվում է ծառայությունների և տեխնոլոգիաների ներդրման հստակ ընթացակարգերի մշակումը՝ իրականացնելով նաև ներդրման փորձաքննություն:

Բանկում մշտական աշխատանքներ են ծավալվում նոր ծառայությունների, սպասարկման որակի բարելավման ուղղությամբ՝ հաշվի առնելով հաճախորդների հարցումների արդյունքները: